ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA
WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE
POZIOM PODSTAWOWY
Zadania 1–30 (100 pkt)

Zasady oceniania:
- za rozwiązanie zadań z arkusza poziomu podstawowego można uzyskać maksymalnie 100 punktów,
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych), uznaje się każdą inną pełną i poprawną merytorycznie odpowiedź, przyznając za nią maksymalną liczbę punktów,
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty,
- za zadania bądź części zadań oceniane w skali 0-1, punkt przyznaje się wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną,
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów,
- w zadaniach zamkniętych nie przyznajemy punktu, jeśli zaznaczono więcej odpowiedzi niż wynika to z polecenia a także jeśli zaznaczono lub wpisano – obok poprawnej (-ych) – także odpowiedź niepoprawną,
- informacje podane w nawiasach kwadratowych mają charakter alternatywny.

Zadanie	Model odpowiedzi	Schemat punktowania	
		Zasady przyznawania punktów	Punkty
1.	A	1 pkt za poprawną odpowiedź	**0–1**
2.	A. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej [Prezydent Rzeczypospolitej, Prezydent RP] B. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej [Rada Ministrów RP, Rada Ministrów] C. Narodowy Bank Polski D. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej [Sejm RP, Sejm] E. Krajowa Rada Sądownictwa ** W przypadku podpunktu A nie przyznajemy punktu za zapis Prezydent*	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–5**
3.	bierne prawo wyborcze [bierne, prawo wybieralności**,** prawo do kandydowania, prawo do bycia wybieranym**]**	1 pkt za poprawną odpowiedź	**0–1**
4.	A. wotum zaufania B. wotum nieufności C. absolutorium	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–3**
5.	C	1 pkt za poprawną odpowiedź	**0–1**

6.		A. Zgromadzenie Narodowe Rzeczypospolitej Polskiej [Zgromadzenie Narodowe RP, Zgromadzenie Narodowe] B. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej [Sejm RP, Sejm] C. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej [Sejm RP, Sejm]	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–3**
7.	**A.**	Sejm RP – Marszałek Senior Senat RP – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej [Prezydent Rzeczypospolitej, Prezydent RP] ** W przypadku Senatu RP nie przyznajemy punktu za zapis Prezydent*	1 pkt za dwie poprawne odpowiedzi	**0–2**
	B.	Prezydent RP wybiera Marszałka Seniora Sejmu spośród kilku najstarszych posłów a w przypadku Marszałka Seniora Senatu wskazuje najstarszego senatora.	1 pkt za poprawną odpowiedź	
8.		P – B O – C	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0-2**
9.		A, C	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–2**
10.		A. konserwatyzm B. liberalizm C. socjaldemokracja [reformizm, socjalizm reformistyczny] D. anarchizm E. katolicka nauka społeczna [nauka społeczna Kościoła katolickiego, chrześcijańska demokracja, chadecja]	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–5**
11.		B	1 pkt za poprawną odpowiedź	**0–1**
12.	**A.**	- popełnienie za granicą czynu zabronionego skierowanego przeciwko interesom RP [jej obywatelowi, polskiej osobie prawnej, polskiej jednostce organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej] - dokonanie aktu terrorystycznego - popełnienie za granicą innego czynu zagrożonego karą przekraczającą 2 lata pozbawienia wolności, gdy sprawca jest na terenie RP i nie ma być wydany	2 pkt za trzy poprawne odpowiedzi 1 pkt za dwie poprawne odpowiedzi	**0–4**
	B.	Art. 111. § 1.	1 pkt za poprawną odpowiedź	
	C.	- popełnienie przestępstwa przez polskiego funkcjonariusza publicznego w czasie pełnienia służby za granicą i w związku z wykonywaniem swoich funkcji, - popełnienie przestępstwa przez osobę, która popełniła przestępstwo w miejscu nie podlegającym żadnej władzy państwowej	1 pkt za dwie poprawne odpowiedzi	
13.		C	1 pkt za poprawną odpowiedź	**0–1**
14.		A. przyjęcie ustawy B. wprowadzenie poprawek C. odrzucenie ustawy [weto] **kolejność zapisów B i C nie jest istotna*	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–3**
15.		B	1 pkt za poprawną odpowiedź	**0–1**

16.		A. prawo administracyjne B. prawo cywilne [prawo rzeczowe] C. prawo karne D. prawo konstytucyjne E. prawo rodzinne [prawo rodzinne i opiekuńcze]	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–5**
17.		Łamanie praw człowieka – wieloletnie przetrzymywanie osób w areszcie tymczasowym [opieszałość polskiego wymiaru sprawiedliwości]	1 pkt za poprawną odpowiedź	**0–1**
18.		A. nienaruszalność mieszkania, wolność tajemnicy komunikowania się B. prawo dostępu do służby publicznej, wolność zgromadzeń. C. prawo do pracy, prawo do nauki.	po 1 pkt za w pełni poprawną odpowiedź w każdym punkcie	**0–3**
19.		A. 1990 B. Niemieckiej Republiki Demokratycznej [NRD] C. Francji [Republiki Francuskiej] D. Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich [Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich, Związku Radzieckiego, Związku Sowieckiego, ZSRR, ZSRS] **kolejność zapisów C i D nie jest istotna*	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–4**
20.		A. Izrael [Państwo Izrael] B. Tak C. Żydzi [Izraelczycy] i Palestyńczycy [Arabowie, Arabowie palestyńscy]	po 1 pkt za poprawną odpowiedź w każdym punkcie	**0–3**
21.		<u>Jeden</u> przykład z poniższych kategorii: A. bezrobocie, niskie płace, B. konflikty polityczne, korupcja, łamanie praw człowieka C. dyskryminacja wynikająca ze względów etnicznych, religijnych, bieda, ubóstwo, wysoki przyrost naturalny, brak podstawowej opieki medycznej, braki w systemie edukacji **Należy przyznać punkt za każdy poprawny logicznie i merytorycznie przykład.*	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–3**
22.		A. 1979 B. 1973 C. 1986 D. 1993	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–4**
23.		A. Angela Merkel B. Niemcy [Republika Federalna Niemiec, RFN] C. kanclerz **W podpunkcie A przyznajemy punkt w przypadku zapisu z błędem literowym lub zapisu fonetycznego.*	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–3**
24.	**A.**	Dwa argumenty z poniższych: 1) Wejście na drogę przestępczą nie ma charakteru przypadkowego, należy zatem reagować na pierwsze sygnały, by zapobiec wykolejeniu społecznemu młodzieży, 2) Jest to znacznie bardziej ekonomiczne, 3) Jest to znacznie bardziej skuteczne [gdyż nieletni nie będą skłonni do podejmowania działań niekorzystnych dla nich samych i otoczenia]. **Należy przyznać punkt za każdy poprawny logicznie i merytorycznie argument.*	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź (0-2)	**0–4**

	B.	zmiana: wzrost przyczyna: na przykład, szybsze dojrzewanie młodzieży, wpływ mediów **Należy przyznać punkt za każdą poprawną logicznie i merytorycznie przyczynę.*	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź (0-2)	
25.		D, G, H	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–3**
26.		A. fałsz B. prawda C. prawda	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	**0–3**
27.	**A.**	Tadeusz Mazowiecki	1 pkt za poprawną odpowiedź	**0–7**
	B.	Leszek Miller	1 pkt za poprawną odpowiedź	
	C.	12.1993-01.1997 [1993-1997], 02.2003-10.2008 [2003-2008]	1 pkt za dwie poprawne odpowiedzi	
	D.	wielkopolskie	1 pkt za poprawną odpowiedź	
	E.	warmińsko-mazurskie	1 pkt za poprawną odpowiedź	
	F.	Dwie odpowiedzi, na przykład: 1) upadek Państwowych Gospodarstw Rolnych, 2) likwidacja resztek drobnego przemysłu (przetwórnie, tartaki, cegielnie), 3) charakter (specyfika) regionu – popularna praca sezonowa w turystyce, 4) zadawalanie się dorywczymi zajęciami np. handlem przygranicznym. **Należy przyznać punkt za każdą poprawną logicznie i merytorycznie przyczynę.*	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź (0-2)	
28.	**A.**	- proletariat „uwięziony w miejskich blokowiskach” [proletariat, robotnicy przemysłowi, lumpenproletariat, proletariat miejski] - pracownicy byłych PGR-ów [robotnicy rolni]	1 pkt za dwie poprawne odpowiedzi	**0–5**
	B.	1	1 pkt za poprawną odpowiedź	
	C.	polskie rządy wybrały drogę pasywnych osłon socjalnych [odesłały na wcześniejsze emerytury, zasiłki i świadczenia przedemerytalne kilka milionów obywateli]	1 pkt za poprawną odpowiedź	
	D.	2	1 pkt za poprawną odpowiedź	
	E.	3	1 pkt za poprawną odpowiedź	
29.	**A.**	- gospodarcza część klasy średniej, zaangażowana w finansach, przemyśle itd., pozostaje społecznie oddzielona od części wykształconej, wyspecjalizowanej, akademickiej i intelektualnej; - niższa warstwa klasy średniej, drobny biznes, niższe zawody techniczne, ekonomiczne itd., nie tworzą jak dotąd żadnej spójnej kategorii w sensie społecznym	1 pkt za dwie poprawne odpowiedzi	**0–2**
	B.	procesy integracji kulturowej społeczeństwa wokół kultury popularnej	1 pkt za poprawną odpowiedź	

30.	**A. Ustosunkowuje się do kwestii rozwarstwienia społecznego**	0–1	**0-15**
	B. Wskazuje i charakteryzuje przyczyny rozwarstwienia społecznego, np. - przyjęty model transformacji gospodarczej, - nieumiejętność adaptacji części społeczeństwa do zmieniających się warunków, - nieodpowiednia polityka społeczno-gospodarcza władz Polski *Należy przyznać punkt za każdą poprawną merytorycznie i logiczne przyczynę*	po 1 pkt za wymienienie przyczyny po 1 pkt za uzasadnienie/ omówienie (0–6)	
	C. Wskazuje i charakteryzuje przejawy lub konsekwencje rozwarstwienia społecznego, np. - enklawy bogactwa, - ogniska biedy, - różnorodne style życia, - problemy psychologiczne ludzi biednych, - dominacja „deklaratywnej" klasy średniej *Należy przyznać punkt za każdą poprawną merytorycznie i logiczne przyczynę*	po 1 pkt za wymienienie konsekwencji po 1 pkt za uzasadnienie/ omówienie (0–6)	
	D. Stosuje poprawny język i formę wypowiedzi	0–1	
	E. Wykorzystuje minimum dwa materiały źródłowe	0–1	